

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 26 stycznia 2024 r.
Znak sprawy: DWM.ww.058.2.2024

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP**

Dotyczy: interpelacji nr 801 w sprawie importu cukru z Ukrainy

Szanowny Panie Marszałku,

przesyłam poniżej odpowiedzi na pytania poselskie zgłoszone w ramach interpelacji poselskiej nr 801:

- 1. O ile wzrósł import cukru z Ukrainy do Polski po wejściu w życie rozporządzenia liberalizującego handel między Ukrainą a Unią Europejską? Proszę o podanie informacji za każdy sezon od 2022 r.**

Na mocy Układu o Stowarzyszeniu UE-Ukraina, który wszedł w życie 1 września 2017 roku, ustanowiono bezcłowy kontyngent taryfowy na cukier importowany z Ukrainy do UE w ilości 20 070 ton/rok. Po wybuchu wojny na Ukrainie UE zawiesiła od 4 czerwca 2022 r. cła i zniósła kontyngenty taryfowe na ukraińskie towary, w tym na cukier.

W sezonie 2022/23 (tj. w okresie od 01.10.2022 do 30.09.2023 r.) z Ukrainy do Polski przywieziono 47,2 tys. ton cukru, podczas gdy w sezonie 2021/22 przywieziono 13,6 tys. ton. W tym okresie produkcja cukru w Polsce wyniosła 2,0 mln ton, a konsumpcja wynosi ok. 1,7 mln ton rocznie. Natomiast w ciągu pierwszych 2,5 miesiąca sezonu 2023/24 (1.10.2023-13.12.2023) z Ukrainy do Polski przywieziono 6,8 tys. ton cukru, co stanowiło spadek o 64% w stosunku do przywozu w tym samym okresie ubiegłego sezonu. Wg szacunków produkcja cukru w Polsce w sezonie 2023/24 wyniesie 2,4 mln ton.

2. Czy rząd prowadzi rozmowy z Komisją Europejską ws. masowego importu cukru z Ukrainy?

15 stycznia 2024 r. odbyłem pierwsze spotkanie z komisarzem UE ds. handlu Valdisem Dombrovskisem w sprawie handlu z Ukrainą towarami rolnymi. Rozmowy dotyczyły trudnej sytuacji na polskim rynku rolnym spowodowanej m.in. nadmiernym napływem towarów, w tym cukru, z Ukrainy i możliwych działań zaradczych. Kolejną rozmowę z komisarzem Dombrovskisem odbyłem 22 stycznia 2024 r w Brukseli.

Moje stanowisko w tej sprawie prezentowałem również na spotkaniach z prezydium COPA-COGECA, z ministrami rolnictwa Republiki Czeskiej, Niemiec, Litwy, Austrii, Belgii, Francji, Słowacji i Węgier, a także w pisemnej nocie Polski zgłoszonej i omawianej na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 23 stycznia 2024 r.

3. Czy rząd będzie zabiegał o przywrócenie kontyngentu importowego dla ukraińskiego cukru na poziomie Unii Europejskiej?

Będziemy zabiegać o wyłączenie cukru z rozporządzenia dotyczącego przyznania Ukrainie autonomicznych środków handlowych (ATM), czyli o przywrócenie kontyngentów taryfowych wynikających z pogłębionej i kompleksowej umowy handlowej (DCFTA) zawartej między UE a Ukrainą. W przypadku braku powodzenia tych starań będziemy zabiegać o wzmocnienie zapisów dotyczących klauzuli ochronnej i zastosowanie ich w odniesieniu do cukru od wejścia w życie rozporządzenia.

4. Czy rząd rozważa wprowadzenie embarga na cukier podobnego do zastosowanego przez Węgry i Słowację?

Polska chce wspólnie z Ukrainą przy wsparciu KE wypracować instrumenty, które pozwolą zabezpieczyć krajowy sektor rolno-spożywczy przed nadmiernym importem z Ukrainy. 25 stycznia br. odbyły się pierwsze dwustronne rozmowy z Ukrainą na szczepku ekspertów. Podczas dalszych rozmów MRiRW będzie dążyło do wypracowania systemu zapewniającego skuteczną kontrolę i ograniczenie importu z Ukrainy. Ustalony będzie też zakres towarowy dotyczący ograniczeń i kontroli.

Polskie propozycje były omawiane podczas mojego spotkania z ministrem rolnictwa Ukrainy Mykołą Solskim na targach Zielony Tydzień w Berlinie 19 stycznia 2024 r. W trakcie rozmowy zapowiedziałem, że ewentualny mechanizm powinien obejmować towary wrażliwe dla strony polskiej, m.in. cukier. Zgodnie z zamysłem strony polskiej zespół w pierwszej kolejności zająłby się towarami, których nadmierny przywóz miał

i może mieć destabilizujący wpływ na rynek polski. Do takich towarów należy niewątpliwie cukier.

Wprowadzenie jednostronnego zakazu importu cukru z Ukrainy bez zgody Komisji Europejskiej (na wzór wprowadzonego we wrześniu 2023 r. zakazu importu pszenicy, kukurydzy, rzepaku, słonecznika i niektórych innych artykułów sektora zbóż i oleistych) byłoby niezgodne z unijnymi traktatami, Układem o stowarzyszeniu UE-Ukraina, a także z zasadami Światowej Organizacji Handlu (WTO). W związku z tym jednostronny zakaz mógłby zostać zaskarżony zarówno przez instytucje UE, Ukrainę, jak i przez indywidualne podmioty. Poza tym wprowadzenie zakazu importu cukru może również wywołać działania retaliacyjne (formalne lub nieformalne) ze strony Ukrainy w postaci objęcia importu z Polski restrykcjami. Retaliacje mogą dotyczyć nie tylko cukru, ale również innych towarów, które są istotne dla naszego eksportu na Ukrainę (np. produkty mleczarskie).

5. Jakie jest stanowisko polskiego rządu i resortu rolnictwa ws. finalizowanego właśnie projektu nowego rozporządzenia o wolnym handlu z Ukrainą do 2025 r.? Czy znajdują się w nim klauzule ochronne dla polskich rolników lub inne wyłączenia chroniące europejski rynek rolny przed masowym eksportem art. rolno-spożywczych z Ukrainy?

KE nie przekazała jeszcze projektu nowego rozporządzenia dotyczącego przedłużenia autonomicznych preferencji handlowych dla Ukrainy do 2025 roku. Jednak w ramach toczących się dyskusji na forum instytucji unijnych MRiRW będzie dążyło do wyłączenia z tej regulacji towarów najbardziej wrażliwych, w tym cukru. Będzie zabiegało również o wzmocnienie zapisów dotyczących klauzul ochronnych, które w większym niż obecnie stopniu zabezpieczą przed nadmiernym importem z Ukrainy i wynikającymi z niego problemami rynkowymi.

Z wyrazami szacunku

Czesław Siekierski
Minister
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów